

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 2 grudnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Kaliszu, w sprawie z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko R. C., o zapłatę, oddalił powództwo oraz zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanego kwotę 197,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego. Przedmiotowe orzeczenie Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych: powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł w dniu 24 października 2014r. do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie przeciwko pozwanemu R. C. (...) o zasądzenie nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym kwoty 871,83 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 października 2012r. do dnia zapłaty i kwoty 657 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 października 2013r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu pozwu wskazano, że w dniu 16 października 2012r. (...) zwrócił się do pozwanego telefonicznie z ofertą zawarcia umowy na usługę rejestracji domen internetowych. Po przeprowadzeniu negocjacji i ustaleniu szczegółowych warunków umowy (cena, sposób termin płatności) pełnomocnik uprzedził, że rozmowa zaczyna być rejestrowana i stanowi ustne zawarcie umowy. Pozwany potwierdził odczytaną przez pełnomocnika treść umowy i z tą chwilą doszło do zawarcia umowy o treści wynikającej z nagrania powołanego w sprawie jako dowód. (...) przesłał pozwanemu drogą elektroniczną potwierdzenie złożenia zamówienia, a po rejestracji domeny przesłał pozwanemu drogą elektroniczną informację o wykonaniu umowy oraz pisemny zapis treści ustnej umowy, następnie przesłał pozwanemu drogą elektroniczną informację o pomyślnym przekierowaniu domeny, tj. realizacji całości zamówienia, a w następnej wiadomości z dnia 17 października 2012r. przesłał pozwanemu drogą elektroniczną fakturę VAT nr (...) za wykonane zgodnie z umową usługi na kwotę 781,83 zł. Ponadto dnia 18 października 2012r. (...) przesłał tę fakturę wraz z pisemnym potwierdzeniem warunków umowy tradycyjną pocztą. W dniu wystawienia faktury powód, poprzednio występujący pod firmą (...) Sp. z o.o.) na podstawie umowy przelewu wierzytelności nabył od (...) (cedenta) bezsporną wierzytelność na kwotę 781,83 zł. Pozwany został zawiadomiony przez cedenta o nabyciu wierzytelności przez powoda. (...) zmienił nazwę na (...) i wystawił w dniu 23 września 2013r. kolejną fakturę nr (...) i dnia 23 września 2013r. przesłał pozwanemu drogą elektroniczną i listem zwykłym fakturę VAT nr (...) na kwotę 657 zł. W dniu 23 września 2013r. powód na podstawie umowy przelewu wierzytelności nabył od (...) bezsporną wierzytelność na kwotę 657 zł wynikającą z faktury VAT nr (...). Pozwany został zawiadomiony przez cedenta o nabyciu wierzytelności przez powoda. Pozwany przed wytoczeniem powództwa został wezwany do zapłaty kwoty 781,83 zł i 657 zł. W dniu 12 listopada 2014r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Zarządzeniem z dnia 2 stycznia 2015r. na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. pozostawiono w aktach korespondencję dla pozwanego ze skutkiem doręczenia na dzień 5 grudnia 2014r., a postanowieniem z dnia 14 stycznia 2015r. nadano klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty z dnia 12 listopada 2014r. Pismem z dnia 20 lutego 2015r. pełnomocnik pozwanego wniósł o doręczenie nakazu zapłaty z dnia 12 listopada 2014r. albowiem nakaz ten nigdy nie został doręczony pozwanemu. Jednocześnie złożył sprzeciw od nakazu zapłaty. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 14 lutego 2015r. pozwanemu doręczono zawiadomienie o wszczęciu egzekucji i dopiero wówczas pozwany dowiedział się o wytoczeniu powództwa przeciwko niemu w przedmiotowej sprawie. Pozwany złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu oraz wniósł sprzeciw, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. W uzasadnieniu wskazał, że zaprzecza wszelkim okolicznościom faktycznym podanym przez powoda w pozwie, a ponadto wskazał że wypowiedział umowę (...), o czym poinformował poprzednika prawnego powoda w dniu 23 listopada 2012r. Pozwany w związku z oszukaniem go przez poprzednika prawnego powoda złożył zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa. Postanowieniem z dnia 2 marca 2015r. przywrócono pozwanemu termin do wniesienia sprzeciwu i sprawę przekazano do Sądu Rejonowego w Kaliszu. Wykonując zobowiązanie Przewodniczącej pełnomocnik powoda dołączyła w terminie 14 dni pełnomocnictwo wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Jednocześnie pismem procesowym z dnia 19 maja 2015r. cofnęła pozew albowiem w toku sprawy powód otrzymał żądane pozvem w niniejszej sprawie kwoty z tytułu należności za wskazane w pozwie faktury wraz z ustawowymi odsetkami od dnia

płatności każdej z faktur do dnia zapłaty. Jednocześnie wniosła o obciążenie pozwanego kosztami postępowania w całości.

W piśmie procesowym z dnia 8 czerwca 2015r. pełnomocnik pozwanego wniosł o nieuwzględnienie cofnięcia pozwu i uznanie go za niedopuszczalne. Potwierdził, że powód uzyskał zaspokojenie należności dochodzonej pozwem, jednakże nie nastąpiło to przez dobrowolną zapłatę na rzecz powoda, lecz w wyniku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wołominie. Należność została wyegzekwowana w dniu 24 lutego 2015r., natomiast postanowieniem z dnia 2 marca 2015r. Sąd Rejonowy Lublin Zachód w Lublinie przywrócił pozwanemu termin do wniesienia sprzeciwu. Wniesienie sprzeciwu spowodowało utratę mocy w całości zaskarżonego nakazu zapłaty. Należność dochodzona zaś przez powoda wynika z przestępstwa popełnionego przez spółkę (...) i obecnie toczy się postępowanie karne przed Prokuraturą Okręgową w K.. Z uwagi na to cofnięcie powództwa jest niedopuszczalne, gdyż pozwanemu uniemożliwia ono wykazanie bezzasadności powództwa, a tym samym odzyskanie niesłusznie wyegzekwowanej wierzytelności. Do sprzeciwu załączono wyciąg z rachunku bankowego pozwanego, z którego wynika że komornik sądowy dokonał ściągnięcia kwoty 2.000 zł. Pozwany pismem Prokuratury Okręgowej w K. Wydział VI do spraw Przestępczości Gospodarczej z dnia 21 listopada 2012r. został poinformowany, że zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z dnia 5 listopada 2012r. zostało włączone w poczet materiału dowodowego sprawy o sygnaturze (...). W dniu 21 stycznia 2013r. pozwany pismem skierowanym do (...) Sp. z o.o. w W. poinformował, że już kilkakrotnie wyjaśniał, że został wyprowadzony w błąd przez firmę (...). Odesłał jednocześnie fakturę VAT. W dniu 14 października 2014r. pozwany poinformował pełnomocnika powoda, że pismem z dnia 23 listopada 2012r. poinformował pełnomocnika powoda, że wypowiedzi umowę. Ponadto poinformował, że złożył do prokuratury zawiadomienie, że został oszukany. W dniu 24 lutego 2015r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wołominie S. S. dokonał ściągnięcia z rachunku bankowego pozwanego kwoty 2.000 zł tytułem częściowej spłaty w sprawie (...). W dniu 1 października 2015r. Prokuratura Okręgowa w K. poinformowała powoda, że czynności śledztwa są kontynuowane i przedstawiono zarzuty sześciu osobom. Sąd Rejonowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powalanych wyżej dokumentów. Sąd na rozprawie w dniu 2 grudnia pominął dowód z zeznań stron wobec ich niestawienia. W tak określonym stanie faktycznym Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z art. 203 § Kodeksu postępowania cywilnego, Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Sąd przyjął, że w cofnięcie przez pełnomocnika powoda pozwu po wyegzekwowaniu dochodzonej kwoty, w sytuacji, gdy przywrócono pozwanemu termin do wniesienia sprzeciwu i tytuł egzekucyjny, na podstawie którego doszło do egzekucji uniemożliwia pozwanemu wykazanie braku zasadności roszczeń powoda, co zmierza do obejścia prawa. Sąd uznał więc za niedopuszczalne cofnięcie pozwu. Postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte przed Sądem Rejonowym Lublin - Zachód w Lublinie w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Po wydaniu nakazu zapłaty pozwany wniosł sprzeciw, powodując utratę jego mocy i przekazanie sprawy do tut. sądu według właściwości ogólnej. Zgodnie z art. 505^{((37))} §1 k.p.c. po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505^{((33))} § 1 ; art. 505^{((34))} §1 oraz art. 505^{((36))} §1 k.p.c. przewodniczący wzywa powoda do wykazania umocowania zgodnie z art. 68 zdanie pierwsze oraz dołączenia pełnomocnictwa zgodnie z art. 89 § 1 zdanie pierwsze i drugie, a po przekazaniu sprawy na podstawie art. 505^{((33))} § 1 oraz 505^{((34))} §1 k.p.c. dodatkowo do uiszczenia opłaty uzupełniającej od pozwu - w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania pod rygorem umorzenia postępowania. W razie nieusunięcia powyższych braków sąd umarza postępowanie. U podstaw art. 505^{((37))} k.p.c. leży założenie o kontynuacji postępowania w sprawie po tym, jak stwierdzono brak podstaw do wydania nakazu zapłaty, uchylono nakaz lub stracił on moc na skutek sprzeciwu. Przepis ten nie normuje pierwotnego braku formalnego pozwu wniesionego w elektronicznym postępowaniu upominawczym, gdyż z mocy wy różnych przepisów' (art.89 § 1 i art. 126 §3 1 k.p.c.) pozew wniesiony w formie elektronicznej nie jest dotknięty żadnym z powołanych braków. Przepis ten zobowiązuje natomiast sąd do umorzenia postępowania wobec nieusunięcia tych braków w terminie dwutygodniowym od wezwania. Brak załączenia dokumentów staje się aktualny dopiero w toku postępowania. Brak załączenia dokumentów do pozwu nie jest brakiem formalnym. Warunkiem formalnym pozwu, jak każdego pisma procesowego, jest bowiem jedynie to, aby zawierał dowody (por. art. 126 § 1 pkt 3) w zw. z art. 187 §1, a nie to,

aby zostały one do niego załączone. „Konieczność dołączenia dowodów do pozwu lub innego pisma wszczynającego postępowanie istnieje tylko wtedy, gdy wymaga tego przepis szczególny; jedynie wtedy należy mówić, że niezłączenie dowodu stanowi brak formalny pozwu lub innego pisma. W sytuacji, w której sprawa zostaje przekazana po zakończeniu elektronicznego postępowania upominawczego, żaden z takich przepisów nie będzie miał zastosowania. Nie ma więc mowy o tym, aby usuwać braki formalne pozwu zgodnie z art. 505⁽⁽³⁷⁾⁾ §1 k.p.c. poprzez załączenie do niego dowodów ” komentarz do art. 505⁽⁽³⁷⁾⁾ K. Wietz, Kodeks postępowania cywilnego Komentarz pod redakcją Tadeusza Erecińskiego Lexis Nexis Wydanie 4. Powołany przepis nie zawiera odesłania do art. 207 k.p.c., który dotyczy doręczenia odpisu pozwu, możliwości zarządzenia wniesienia odpowiedzi na pozew, obowiązku pouczenia o treści art. 207 § 6 k.p.c. Powód jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, którego nie trzeba pouczać o treści przepisów' art. 162, 207, 217, 229 i 230 k.p.c. Zgodnie z art. 217 § 1 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Zgodnie zaś z § 2 tego przepisu sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w; ich rozpoznaniu albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Dokumenty powołane w pozwie nie zostały dołączone do zamknięcia rozprawy. Umożliwienie powodowi ich dołączenia poprzez odroczenie rozprawy spowodowałoby zwłokę w rozpoznaniu sprawy. Ze względu na powyższe, należy stwierdzić, że powód wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 Kodeksu cywilnego nie udowodniła swojego roszczenia. Powództwo podlegało więc oddaleniu. O kosztach postępowania sąd I instancji orzekł na podstawie wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik sprawy i obciążył nimi w całości powódkę jako przegrywającą spór w zakresie przez nią poniesionym.

Powyższe orzeczenie w całości apelacją zaskarżyła strona powodowa, która zarzucając rozstrzygnięciu naruszenie przepisów procedury poprzez pominięcie art. 130 kpc i zaniechania wezwania do złożenia dowodów wskazanych w pozwie złożonym w elektronicznym postępowaniu upominawczym, a tym samym nierozpoznanie istoty sprawy, pozbawienie powódki możliwości właściwego prowadzenia sprawy oraz nieważność postępowania, wniosła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I Instancji z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach zastępstwa prawnego po stronie powodowej wg norm przepisanych w tym także za instancję odwoławczą.

Pozwany w odpowiedzi na apelację powódki wniósł i jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej podlegała oddaleniu jako bezzasadna. W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie doszło do nierozpoznania istoty sprawy, ani też nieważności postępowania w kontekście naruszenia przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 130 k.p.c. Przede wszystkim podkreślić należy, iż strona powodowa w procesie cywilnym, inicjując postępowanie poprzez złożenie pozwu [bez znaczenia pozostaje tu tryb, w jakim strona dochodzi swoich roszczeń] ma obowiązek, po myśli art. 6 k.c., którego procesowym odpowiednikiem jest przepis art. 232 k.p.c. udowodnić okoliczności i twierdzenia, z których wywodzi ona określone skutki prawne. W przedmiotowej sprawie powódka składając pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym oraz po jego ponownym złożeniu w następstwie przekazania sprawy do rozpoznania w zwykłym trybie na skutek wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty, nie wymieniła jako załączniki do pozwu dokumentów, które w jej ocenie miały stanowić dowód istnienia roszczenia objętego pozwem. Tylko bowiem w takim przypadku fizyczne nie załączenie określonych dokumentów stanowiących dowody w sprawie, mogło być potraktowane jako brak formalny pisma procesowego, który podlegałby uzupełnieniu w trybie powołanego w apelacji przepisu art. 130. Wezwanie sądu do usunięcia braków formalnych pozwu w sytuacji opisanej przez powódkę, a mianowicie wezwanie jej do przedstawienia skonkretyzowanych dowodów na poparcie jej twierdzeń i dowiedzenie zasadności roszczenia prowadziłyby do naruszenia podstawowej zasady obowiązującej w postępowaniu cywilnym a mianowicie zasady równości stron procesu i równego ich traktowania. W przedstawionym kontekście należało przyjąć, że Sąd I instancji słusznie uznał, że brak załączenia dokumentów

do pozwu nie stanowi jego braku formalnego, który może zostać skorygowany w trybie art. 130 k.p.c. Pozew winien jedynie wskazywać dowody, które jednak nie muszą być do niego załączone już na etapie jego wnoszenia. Rozpoznawanie sprawy w trybie ogólnym po skutecznym wniesieniu sprzeciwu stanowi kontynuację sprawy, która była początkowo rozpoznawana w trybie elektronicznego postępowania upominawczego, a nie jest nową sprawą, której dopiero nadaje się bieg. Zastosowanie art. 130 k.p.c. na tym etapie byłoby więc nieuzasadnione. Brak jest także podstaw do wzywania powoda do uzupełnienia pozwu przez dołączenie dokumentów w trybie art. 505³⁷ k.p.c. W stanie prawnym obowiązującym od dnia 07.07.2013 r. przepis ten jednoznacznie wskazuje, że po przekazaniu sprawy spowodowanym skutecznym wniesieniem sprzeciwu powód jest wzywany jedynie do wykazania umocowania oraz dołączenia pełnomocnictwa. Biorąc pod uwagę ogólne reguły postępowania cywilnego należy zatem stwierdzić, że powód jest obowiązany z własnej inicjatywy, bez wezwania sądu, do przedstawienia bez nieuzasadnionej zwłoki dowodów, na które powoływał się w pozwie. Obowiązek ten wynika z art. 6 § 2 k.p.c. i w przypadku jego uchybienia powód ponosi negatywne tego konsekwencje w postaci oddalenia powództwa zawierającego niewykazane żądanie. Sąd I instancji słusznie zatem uznał za niedopuszczalne cofnięcie pozwu oraz merytorycznie rozpoznając sprawę oddalił powództwo jako nieudowodnione.

Mając na uwadze powyższe apelacja strony powodowa jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania.